నాన్యఃపంథా

"నేను వాడి పీక నులిమేశాను –

"నేనే చంపింది. నమ్ముతావా, లేదా –

––నమ్ముదామా?... అప్పటికే మూడో కాలంలో ఉన్నాడు. ఎన్ని సీసాలో ఖాళీ అయినవి, కాని ఆ కళేబరం ఇక అంతైనా భరాయించుకునేటట్టు ఉంది. మాట ఎక్కడో సముద్రం అట్టడుగునుంచి వస్తూన్నట్టుంది. దానికి విలువ ఏమిటి?

... నమ్మకపోదామా...అతడికి త్రాగుడు తల కెక్కినకొద్దీ, నిదానం హెచ్చుతుంది.... మెదడు పూర్ణంగా వికసించి సబబుగా పనిచేయ మొదలు పెడుతుంది... కాని, ఏమో...

అప్పటికి అరడజనుసార్లన్నా, నామీద ఈ వాక్యం ప్రయోగించాడు. నాకు ఎటు అనడానికీ పాలుపోవడం లేదు. చూపులు అప్పగించి కూర్చుని – ఎదట, ఎప్పుడో చల్లారి తెరకగట్టుకుపోయిన టీవంకనైనా చూడకుండా, అతడు రెట్టించినపుడల్లా కొత్త ఖంగారు పుట్టి ఉలికిపడుతూ "ఇలా వచ్చిందేమా భగవంతుడా?"అని మనసులో అనుకుంటూ ఉన్నాను.

నిండుకుండ జారి క్రిందపడినట్టుగా – పట్టించిన మధురసం ఇముడుక, ఉన్న చోటనే భళ్ళుమన్నాడు – తెళ్లుకు – తెళ్లుకు –

నేనూ, మరో వెయిటరూ సాయంపట్టి, పైన గదిలోకి చేర్చాము. ఒళ్ళు తెలిసిన తరువాత, ఓ పట్టానికి సత్తువ చేసుకుని లేచి, దిండ్లమీద ఒరిగి కూర్చుని కాఫీ త్రాగి – సిగరెట్టు, దమ్ము కొకటిగా, అయిదు నిమిషాలు ఊదేసి... అప్పటికి బాగా తేరుకుని...సోఫామీద నా పక్కను సర్దుకున్నాడు. ఇక గ్రంథంలోకి దిగుతున్నాం – అని నాకు వెంటనే అనిపించింది.

"నీవు నమ్మవు కాదూ?" ఒక్కొక్కమాట ఒక్కొక్క స్థాయిలో – గుణించుకుపోయే ఊతంతో, నన్ను జవాబుకు మొగమాటపెడుతూ నొక్కులుగా ఉచ్చరించాడు. నేను అప్పటికీ ఏమీ అనలేకపోయినాను. అతనికి మతి పూర్తిగా పోయిందేమోనని, దిగులూ, భయం పూర్తిగా కమ్మేసి ఊపిరి సలుపనీయడంలేదు.

"అవునులే–నమ్మవు. నాకు తెలుసునులే, నీవేకాదు, మనవా డెవడైనా ఇంతే – స్నేహితులం కాదుటోయ్, ఒకరి మీద ఒకరం ఈగ వ్రాలనిస్తామా? స్నేహమైనాక...ప్రాణమైనా...ఊ... ఈస్నేహమే వాడి ప్రాణం తీయించింది.

"నే నిలా ఎందుకు అయినానో గ్రహించావా? వాడి మూలానే: ఇదివరకన్నావా... సరదాకు త్రాగాను : ఇవాళ – సరదా ఇహనుంచీ చచ్చిపోవాలని... నాగొప్ప హృదయం–ఇతరుల కష్టాలు సహించలేని దొడ్డతనం – వీటి మీద ఈ బ్రాందీ నోటితో ఖాండ్రించి – ఉమ్మేయాలని, ఏదీ సిగరెట్?"

ఒక చేతికియిచ్చి కేసు అతనికి అందుబాటులో ఉంచి, నేను కొంచెం ఎడంగా జరిగాను. ఒక సందర్భం చెప్పడం, ఒకగుక్క పొగలాగడం, ఇలా ఆసాంతమూ నడిచింది – చూపుల్లోకాని – ధోరణిలోకాని ఉద్వేగం – నరాల దడదడ తప్ప నిబ్బరము మాలిన తూలుడు అగుపించడం లేదు. అందువల్ల, చెప్పేది వినడానికి – నమ్మినా నమ్మకపోయినా – ఇకమీద నా కేమీ బెదురు కలగలేదు.

"వాడింత ఘండాలు డౌతాడని – గుండెలు క్రుళ్ళించుకుంటాడని నేను ఎన్నడూ అనుకోలేదోయ్ – పన్నీరు బూడిద రాసి మీద ఎన్ని కడవలు కుమ్మరించినా – ఎందుకులే, ఎవరి ననవలసినపనేముంది? – సరేలే – అసలు అరవీశె ఉపోద్ఘాతం ఆరువీశెలూ అవుతూందే – ఓహో –

"నేను దాసును చూసేటప్పటికి వాడి మనసు మండి మారణహోమ మైపోయి ఉన్నాడు. లోకం కోసం – మధ్య మధ్య తనకోసం – పద్యాలలో ఏడ్చి ఏడ్చి – తరుక్కుపోయిన మనసుముక్కలన్నీ దేశంమీద విసిరివేసి – కొవ్వొత్తి ఆరిపోయేముందు గులేబులాగా ఉన్నాడంటే – చదివి తలలూపి భేష్ భేష్ అన్న ఒక రండాకొడుకన్నా – బతిమాలి, తెప్పించుకుని ఉల్లాగా అచ్చు వేసుకున్న ఒక్క ఎడిటర్ అన్నా – ఆలాటి రత్నాలు వెదజల్లుతూన్న వాడు ఏమైనాడో, తినడానికి తిండి ఉందో లేదో – అని ఎవడన్నా కనుక్కున్న పాపానపోయినాడా?

"చూసేటప్పటి కల్లా నాకు కళ్ళవెంట నెత్తురు చుక్కలు రాలినాయోయ్. దేవతలు వరాలిచ్చే ఉద్యోగాలలోంచి రిటైరై – ఉపకార వేతనాలు పుచ్చుకుంటున్నారు కాదూ – ఈ పచ్చి కలిలో దేవుడల్లే నేను వాని పాలిటికి కనబడదా మనుకున్నాను. ఆ అహంకారమే ఇంతముంచింది.

"పక్కా కవికి ఉండే పొగరుమోతుతన మంతా ఝళిపించి – నన్నూ, నే చేయబోయే సహాయాన్నీ గడ్డిపోచ క్రింద దులిపేశాడే మొదట! ఆ మూర్ఖపుపట్టు, వాడు విడువకుండా – లొంగిపోకుండా ఉన్నా – బాగుండేదే – నాకోసం కాదు–లోకం కోసం నా యేడుపు.

"కలలోనైనా ఉట్టిమీదకు ఎక్కించకూడని పుణ్య నిర్భాగ్యమూర్తిని – కళ్ళు తెరచుకుని ఒక్క మాటుగా ఆకాశంలోకి ఎగురవేశాను. పడింది – నేను చేతులార చేసిన పాపం తోడి అదీ బ్రద్దలైంది.

"ఏం కావాలో – అతడు కోరుకోకుండానే అన్నీ యిచ్చానోయ్. దారిద్ర్యమనేది వాడికి ఆమడ దూరంలోనైనా కాలుపెట్ట వీలులేకుండా చేశానోయ్. ఇంతవరదాకా చిల్లర రత్నాలు దొరికిన గనిలో యిక ప్రతివేటుకూ తగిలేది కోహినూరే ననుకున్నానోయ్...

"నందదేవీ శిఖరానికి ఎక్కడానికి జర్మను పండితులు ప్రయత్నం చేద్దామని వచ్చారని పత్రికలో చదివి ...నేనూ వాళ్ళలో కలుద్దామని వెళ్ళిపోయినాను...అన్ని కష్టాలూ పడి ... ఏమీ సాధించలేక, ఆరునెల్లకు వాళ్ళు...హతమారగా మిగిలినవాళ్ళు...ఓడ ఎక్కారు. నేనూ యింటి ముఖం పట్టాను.

వచ్చిన మర్నాడు, దాసును వెదుక్కుంటూ... వాడుంటూన్న యిల్లు కనుక్కుని పోయినాను. నా పిలుపు అంది, నౌకరువచ్చి, లోపలకు తీసుకువెళ్ళి... "అయ్యగారికి చెప్పివస్తాన"నని వెళ్ళాడు. దగ్గరగాఉన్న వాలుకుర్చీలో కూలబడి...గది అమరిక చూసి,

మురుస్తూ "మనవాడు ఇంకా ఫాయాలోనే ఉన్నాడు కదా...డబ్బుకు కొదవలేదా యెను...వ్రాసిన పద్యాలు...సంపుటాలుగా... ఎంత అందంగా అచ్చు వేయించాడో...నాకు అవన్నీ యిస్తాడు కాబోలును, ఎన్నాళ్ళకు కనబడ్డావని నన్ను అమాంతం కౌగలించుకుంటాడు కాబోలును, కొన్నాళ్ళదాకా అక్కడే తనవద్దనే ఉండమని బలవంతంచేసి, నిలిపివేసుకుంటాడు కాబోలును... అలాగైతే యెంత కులాసాగా కాలక్షేపం అవుతుంది; ఒక వేళ...యెవరన్నా ప్రేయసి ఏర్పడిందేమో... అంతవాడు కోరాలిగాని... అసలు అందాకా అక్కర్లేదు, అతని పేరువిని...రచనలు చూసి నేనంటే నేనని...యెందరెందరు రావణుని కోటగుమ్మంలో దివ్యసుందరులులాగా పడికాపులుగా ఉండరు?... నేనుండటం ఆ పక్షంలో... అతనికి అభ్యంతరంగా ఉంటుందేమో...అయినా

"-- ఇన్ని కలలతో దాసు లోపలికి వస్తాడా అని ఎదురుకాచుకుని...గుమ్మానికి ఉన్న కర్టెన్ రింగులు చిరుగాలికి రవంత గలగలమనినప్పుడల్లా...అతడే వచ్చాడని భావనలోనుంచి మేల్కొంటూ--"

---తలుపు టకటక మంది: "కమిన్" అనిపించుకుని వెయిటర్ వచ్చి కాఫీ కప్పులు, గోడదగ్గిరగానున్న టీ పాయ్ మా యెదటికి లాగి. మీద ఉంచాడు. త్రాగుతూండగా, టిన్ను అంచుతో మీట వెనుకకు నెట్టి గోరువాటం నొక్కి గిర్రుమనిపించి డిప్ప ఊడదీసి...కాగితం చెవి పట్టుకు పైకెత్తి - డబ్బా బల్లమీద పెట్టాడు. చెరో సిగరెట్ తీసుకున్నాము. "ఏయ్ అవి తీసేయ్..." వెయిటరు వాజులోంచి వాడిన పూలను తీసి కప్పులు పట్టుకు వెళ్ళిపోయినాడు...అతడు అగ్గిపుల్ల మంటమీదుగా నా మొగవంక చూసి "నాకు, పనికి రానివంటే పరమరోత"... అని పొగ భుగభుగ మనిపించాడు.

--"వచ్చాడు; దాసు, అరగంటకి...దర్శనం ప్రసాదించాడు. మనం అంతవరదాకా గాలిలో కట్టిన స్కై-స్క్రేపర్సు అన్నీ ఒకమారు పునాదులంటా కదిలి...

"ఎలా ఉన్నాడనుకున్నావ్...పుల్లా హవుతాం... ఫుడ్కా హవుతామ్" అదీ కథ...అదీ దీక్ష. చంద్రనిప్పలు కళ్ళుమాత్రం...కర్రకొనకు కట్టిన మందారమొగ్గలులాగా....

"ఒంటరిగా దయచేశాడా? పుదుచ్చేరి సీతారామ విగ్రహాలుంటాయి. చూశావూ - వీడి భుజంమీద తలవాల్చుకుని-పద్మినీజాతిదానికన్నా నీరసించిపోయిన వాడి నడుము చుట్టూ-ఒక చెయ్యి మలుపుకుని- చీకటిపడగానే క్రీనీడల్లో ఏ సందులో చూసినా మనకు తగులుతుంటారే చిల్లర శ్రీమహాలక్ష్ములు- అదొకతె.

"చూశాడు - వేయబోయే అడుగు ఎత్తి అలాగే ఉంచి భగీరథుడులా - చూశాడు-చూశాడు.

"ఆ పిశాచం, కోరమొగంవేసి కళ్ళు చికిలించింది - ఇద్దరూ అక్కడనుంచి ఒకటే ఇకిలింపు - మాటలు పెగలని విరగబడటం-

"దాసూ"

"ఏం...దుకోయ్ వాసూ!"

"అందాకా యెక్కింది"

"నం-ద-దేవిదాకా...మళ్ళా...దిగింది....ఇహి హీయ్"

"--ఇదీ-మా సంభాషణ - పిశాచాలు తరుముకు వస్తూన్నట్టుగా - ప్రాణం గుప్పిటలోకి తెచ్చుకుని బయటకు ఒక్క ఉరుకు ఉరికాను.

"ఆ ఇహిహీలు" నాకు స్పృహతప్పేదాకా చెవులల్లో గింగురుమంటూనే ఉన్నవి: పక్కమీదనుంచి లేచి కాలు క్రింద పెట్టేటప్పటికి పదిహేనురోజులైంది. కాని, అంతటితోనైనా ఈ దేహికి బుద్ధి వచ్చిందా?

"నీరసం వదలకుండానే - మళ్ళా వాడికోసం - పడుతూ లేస్తూనే పోయినాను - కాని - వాడు ఆ యిల్లు వదిలేశాడు. ఏమైనాడో ఇరుగూ పొరుగూ యెవరిని విచారించినా తెలియదన్నవారే. వెదికాను- పట్టణంఅంతా గాలించగా, చివరకు ఓ మారుమూల, ఎక్కడో అధ్వాన్నపు అడవిలో, ఓ పెంక కూలిపోయిన వసారాలో, చొక్కా అయినా లేకుండా చింకి చాపమీద రెల్లు పుడకలాగా కొట్టుకుంటూ పడి ఉన్నాడు.

--"చూసి నేను వెనక్కు తగ్గాను. దాసు లేచివచ్చి నా మీద తూలి కౌగలించుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడవటం మొదలు పెట్టాడు. నాకు తలతిరిగిపోయింది... అనునయంగా... చేతితో వీపు నిమిరాను...ఏం మిగిలాడు...ఎముకలైనా గుప్పెడయే టట్టులేవు! అయినాఇప్పటికైనా ఫరవాలేదు. చేసినదంతా తప్పని తెలుసుకుంటే, ఇదే పశ్చాత్తాపమైతే...నీరు అంటి పచ్చి నిలవాలి కాని...యెంత మోడైతేమాత్రం... ఎంతలో చిగిర్చి పువ్వులు ఘుమాయిస్తుంది...దోహదం మనచేతిలో...

-- "అప్పటికీ మన బుద్ధి గడ్డితింటూనే ఉందోయ్. అంతా అబద్ధం: నే ననుకున్నదంతా శుద్ధతప్పు. ఆ వగల మారి ఏడ్పు లెందు కనుకున్నావ్? రంభకు సాక్షాత్తూ పినతల్లికూతురు, ఆ...ఉందే, ఆ లోకైక మోహిని...వీడి మూటాముల్లెతో గూడా మరొకడితో రైలెక్కి ఉడాయిం చేసింది. అందుకోసం... ఈకన్నీళ్ళన్నీ...దాన్ని చూడందీ...దానితో కలసి ఉండందీ బ్రతకలేడు... కవిత్వం లేదు... లేదు. కవినని అసలువాడికి జ్ఞాపకమే లేదు."

-"నవనాడులు క్రుంగిపోయి...లేచాను. నాకాళ్ళు పట్టుకుని వదలడే...దాన్ని ఏలాగైనా వెదకి నేను తీసుకువచ్చి...ఇక ఆ పైమాటలు వినిపించుకోకుండా...డబ్బు ఏమన్నా యివ్వమన్న దానికిమాత్రం, రేపు వస్తానని ఓ కేక వెనుకకు విసిరివేసి అటు తిరిగిచూడకుండా వచ్చేశాను.

"రెండు దినాలదాకా, ఆ చాయలకు పోలేదు. పోదలచుకోలేదు. మనసు సలాసలా మరిగిపోతూంది. పరిపరివిధాల ఆలోచనలు పోయినవి. ఆ పీడకలలోంచి దూసుకుపోయి...మళ్ళా హిమాలయాల్లో పడదామనుకున్నాను. కాని-

- "వెళ్ళాను. అప్పటికే ఉసురు లోడిపోయి చీమలు పట్టి ఉండవలసిన దేహం...ఇంకా ప్రాణజ్యోతిని కొండ ఎక్కనీకుండా ఎలా అంటిపట్టుకుని ఉన్నదో - దాసును లేచి రమ్మన్నాను. "ఎక్కడికి" - అని త్రాణ లేనందువల్ల పనస చదివినట్లు ఎగుడుదిగుడు స్వరంతో - మాట ఊదాడు. "స్వర్గానికి" అన్నాను - విషంగా.

"లేని ఆసలు - లేనిసత్తువ, తెప్పించుకుని నావెంట బయలుదేరాడు: పవలల్లా మహారాజులలాగాగడిపాం. అంటే వాడు, కడుపుకు వెక్కసమయేదాకా తిని - పొర్లి వచ్చేట్టుగా త్రాగుతూంటే - నేను - ఇంకా ఇంకా అని ఉసికొల్పుతూ-

"చీకటి పడిన తరువాత మాంచి బందోబస్తయిన సీమాటిని - అనుకున్నదాని కిబ్బడిధర యిచ్చి - ఆ గది లోకి - సింహాన్ని లాగా వదిలాను - ఎక్కిళ్ళూ - నవ్వులూ - బుసలూ - అన్నీ ఆ ప్రళయ - శోభనపు గదిలోంచి - తెల్లవార్లూ వింటూ- గుమ్మందగ్గిర - కంటిలో వత్తులు వేసుకుని, కునుకకుండా కాపలా కూర్చున్నాను.

"చీకట్లు విచ్చుతూండగా - తలుపులు నెట్టుకుని లోపలికి వెళ్ళాను -చెల్లాచెదురుగా - ఇద్దరూ ఒకరిసరసను ఒకరు యుద్ధభూమిలాగా ఉన్న పక్కమీద పడి ఉన్నారు - వాడికి శ్వాస యింకా ఆడుతూనేఉంది-

ఎండుపుల్లను ఫెళుక్కు మనిపించి నట్టుగా - వాడిగొంతు నులిమేశాను. ఆ రవంత గొరగొర - దాని గుర్రుహోరులో కలిసిపోయింది - ఈ నిశ్శబ్దపు - అలజడికే అది మేలుకుని - చూసి గ్రహించి - ఒకపొల్లు కేక వేసుకుంటూ - లేచి - దౌడాయించింది.

"ప్రొద్దునుంచీ - ఆ గది వదలినప్పటినుంచీ - దోవాతెన్నూ అనకుండా - తిరుగుతూండగా - నీవు కనుపించావు - రెండేండ్లనుంచీ సీమలోఉన్న నీవు-సరిగా యీ సమయానికే ఊడిపడటం -ఒకందుకు మంచిదేలే-

"నేను - ఇక ఎవరి ఎదుటా నోరు మెదపదలచుకోలేదు. లోకం ఏమనుకుంటే నాకేం -"

"నేను చేసింది నా మనసుకు నచ్చిందా లేదా - అయ్యవారిని చేయబోగా - కోతి - కొండముచ్చుగామారింది. వాడి దేహాన్ని సుఖపెడదామని - మతిమాలిన ఎరువు వేసి - మనసును కుళ్ళించాను - అక్కరకు వచ్చి... తెలుగుజండా -- దేశదేశాల త్రిప్పవలసిన... మహాకవి... నా దరిద్రపు ధర్మగుణం మూలాన - ఇంత పనికిమాలినవాడై పోయినాడు... అసలే ఎడారిగాఉన్న మన కావ్య క్షేత్రంలో - మరో మోడుకూడా ఎందుకూ - పూల మొక్కకు పురుగు అంటించినవాడే - కుళ్ళగించి వేయడం - ధర్మం.

"సబబవునా కాదా .... ప్రకృతి ... సజావుగా ఉండక...మస్కా కొట్టినప్పుడు ... ఎదురుతిరిగి దానికన్నముందు మనం...దాని విశ్వనేత్రాల్లో దుమ్ముకొట్టి...సంహార కార్యం అంటూ వచ్చేటప్పటికీ...నీకు తీసిపోయేవాడిని కానేవ్....అని చూపించడం....క్షాత్రమవునా కాదా?

"నీవు...ఏమంటావ్?

--ఆ మాట చెవిని పడి...నా ఆలోచనలు సుడితిరగడం...వడి తగ్గకముందే...పోలీసులు వచ్చారు.

★ ★ ★